

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/199/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3812214802
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3812214802.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Čupkovej a sudkýň JUDr. Aleny Záhumenskej a JUDr. Viery Škultétyovej v právnej veci navrhovateľa U. F. R., s.r.o., ul. J. č. 5, L., IČO: XX XXX XXX, zast. V. F., s.r.o., ul. J. č. 5, L., IČO: XX XXX XXX proti odporkyni H. J., bytom ul. N. č. X/X, J., zast. JUDr. C. M., advokátom, ul. J. F. č. X/A, Z., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne B., IČO: XX XXX XXX, zast. JUDr. C. M., advokátom, ul. J. F. č. X/A, Z., o zaplatenie 7.321,94 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 19. augusta 2014, č. k. 7C/58/2013-100, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľ **j e p o v i n n ý** zaplatiť odporkyni a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania, každému po 147,23 eur do troch dní ich právneho zástupcovi.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal od odporkyne zaplatenia 7.321,94 eur s prísl. zamietol. Navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť odporkyni trovy právneho zastúpenia 200,02 eur a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne trovy právneho zastúpenia 787,94 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 497 Obchodného zákonníka, § 2 písm. b), § 4 ods. 1,2 zákona č. 258/2001 Z. z., § 53 ods. 1, § 54 ods. 1, § 100 ods. 1, § 101, § 103, § 110, § 558, § 39 Občianskeho zákonníka a § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. v znení platnom od 01.05.2014. Rozhodol na základe výsledkov vykonaného dokazovania, z ktorého mal za preukázané, že dňa 04.03.2008 medzi právnym predchodcom navrhovateľa, zastúpeným splnomocneným obchodníkom a odporkyňou bola uzavretá Zmluva o úvere a ďalších úverových produktoch č. XXXXXXXXXXXX. Obsahom tohto záväzkového právneho vzťahu bola povinnosť veriteľa poskytnúť dlžníkovi peňažné prostriedky vo výške 150.000,- Sk (4.979,09 eur), a povinnosť odporkyne poskytnúť úver vrátiť v mesačných splátkach po 3.211,- Sk, po dobu 72 mesiacov, k 3. dňu v kalendárnom mesiaci, so splatnosťou prvej splátky dňa 3.4.2008. V zmluve si jej účastníci dohodli RPMN 16,63%, ako cena úveru je uvedená suma 231.192,- Sk. Odporkyňa poskytnutý úver čerpala dňa 04.03.2008. V čl. 7.3 Obchodných podmienok sa zmluvné strany dohodli, že veriteľ je oprávnený požadovať okamžité predčasné splatenie všetkých dlžných čiastok podľa zmluvy o úvere v prípade, že dlžník porušuje zmluvu tak, že je v omeškaní viac ako troch splátok zároveň. Podľa údajov z platobnej histórie odporkyňa uhradila len sumu 12.312,- Sk, a to dňa 3.7.2008, z ktorej pôvodný veriteľ na úrok započítal sumu 5.860,- Sk, na istinu 3.563,- Sk, na poplatky za vedenie účtu 210,- Sk a na upomienky 1.929,- Sk. Dňa 11.11.2008 spoločnosť GE H., a.s., ul. L. č. 7, L., IČO: XX XXX XXX odporkyni oznámila, že k uvedenému dátumu Zmluva o úvere a ďalších úverových produktoch č. XXXXXXXXXXXX, z dôvodu nesplnených zmluvných podmienok bola ukončená. Pôvodný veriteľ dňa 11.11.2008 úver zosplatnil. Dňa 23.09.2009 medzi postupcom GE H., a.s., ul. L. č. 7, L., IČO: XX XXX XXX a navrhovateľom, ako postupníkom bola uzavretá Zmluva o postúpení pohľadávok, na základe ktorej bola pohľadávka pôvodného veriteľa (postupcu) zo Zmluvy č. XXXXXXXXXXXX voči odporkyni

postúpená navrhovateľovi. Postupca postúpenie pohľadávky odporkyni oznámil písomným podaním zo dňa 23.09.2009. Z poštového podacieho hárku vyplýva, že oznámenie za účelom prepravy adresátovi bolo na pošte podané dňa 05.10.2009. Navrhovateľ je v konaní aktívne legitimovaným subjektom. Súd prvého stupňa nepopieral, že úver je absolútnym obchodom a že na úver dopadá 3. časť Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov úverovej zmluvy. Konštatoval však, že predmetná vec ako spotrebiteľská zmluva je regulovaná osobitnou právnou úpravou (ust. zákona o ochrane spotrebiteľa a Občianskeho zákonníka). Konštatoval, že dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 13.04.2010 bola vopred pripravená na jednotnom predtlačenom formulári. V čl. 2: „Uznanie záväzku“ nie je zmienka o premlčaní, hoci z logického hľadiska zmienka o premlčaní a o jeho následkoch by mala byť uvedená práve v tomto ustanovení. Vedomosť o premlčaní a jeho následkoch bez akéhokoľvek bližšieho vysvetlenia sa uvádza v čl. 3 predmetnej dohody, ktorý upravuje formu splatenia záväzku. Z dohody tiež nie je zrejmé, že by odporkyni boli poskytnuté jasné a zrozumiteľné informácie o tom, čo znamená premlčanie dlhu. Umiestnenie textu o vedomosti premlčaného dlhu nasvedčuje tomu, že zo strany navrhovateľa došlo k porušeniu odbornej starostlivosti vo vzťahu k spotrebiteľovi, ktorá predpokladá osobitnú schopnosť a starostlivosť, ktorú možno rozumne očakávať od dodávateľa pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi zodpovedajúcu čestnej obchodnej praxi, alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho činnosti. Je logické, že spotrebiteľia vítajú možnosť splácať dlh v splátkach, avšak je v rozpore so zásadou čestnej obchodnej praxe, ak sa zneužije kontraktčná situácia s cieľom predĺžiť premlčanie až na 10 rokov. Takéto praktiky sú zakázané (§ 7 ods. 1 zák. č. 250/2007 Z. z.), a právne úkony neplatné. Z účastníckej výpovede odporkyne súd prvého stupňa vyvodil, že dohodu iba podpísala, bez jej prečítania a nemala vedomosť o tom, že uznáva premlčaný dlh a neboli jej známe ani následky tohto úkonu. Ak teda navrhovateľ nepreukázal, že by takéto informácie odporkyni poskytol, uznanie dlhu, o premlčaní ktorého odporkyňa vedomosť nemala, nemohlo vyvolať právne dôsledky predpokladané ustanovením § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spočívajúce v začatí plynutia novej 10 ročnej premlčacej doby. Pre premlčanie tak platila všeobecná 3 ročná premlčacia doba podľa § 101 Občianskeho zákonníka. Súd prvého stupňa ďalej konštatoval, že aplikovanie ustanovení Obchodného zákonníka o premlčaní na predmetnú vec, je pre odporkyňu, ako spotrebiteľa nevýhodné a zhoršujúce jej postavenie. S Obchodným zákonníkom je spojená dlhšia štvorročná premlčacia lehota (ktorá má práve pre stranu v postavení dlžníka v danej veci a aj spotrebiteľa rozhodujúci význam, keďže jemu vzniká dlh - povinnosť vrátiť majetkové plnenie, ktoré je predmetom premlčania), v porovnaní s kratšou premlčacou dobou v Občianskom zákonníku. Keďže predmetná zmluva je spotrebiteľskou zmluvou, práva a povinnosti z nej vyplývajúce je potrebné posudzovať podľa pre spotrebiteľa výhodnejšieho Občianskeho zákonníka. Súd prvého stupňa dospel k záveru, že navrhovateľ si uplatnil premlčané právo. V zmysle zásady hospodárnosti občianskeho súdneho konania, už potom nepristúpil k súdnej kontrole zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve. Poukázal na tú skutočnosť, že právny predchodca navrhovateľa úver zosplatnil dňa 11.11.2008. Predmetný nárok si mohol žalobným návrhom po prvý raz uplatniť dňa 12.11.2008. Návrh podal až dňa 20.08.2012, t. j. po uplynutí 3 ročnej premlčacej doby. Trovy konania, ktoré priznal úspešnej odporkyni a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne špecifikoval podrobne v odôvodnení svojho rozhodnutia.

Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý sa domáhal zmeny napadnutého rozsudku a vyhovenia návrhu. Súdu prvého stupňa vytýkal nesprávne právne posúdenie veci a nedostatočné zistenie skutkového stavu. Trval na tom, že v danej veci sa jedná o tzv. absolútny obchod, čo znamená, že na daný právny vzťah bez ohľadu na jeho účastníkov je potrebné aplikovať ust. Obchodného zákonníka, a to 4-ročnú premlčaciu dobu, ktorá začala plynúť dňa 12.11.2008, uplynula dňa 12.11.2012, pričom návrh bol podaný 20.08.2012, teda v premlčacej dobe. Rovnako považoval za nesprávne vyhodnotenie dohody o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach. Napriek tomu, že trval na tom, že predmetnou dohodou došlo k platnému uznaniu dlhu, nepovažoval za potrebné opakovane zdôvodňovať platnosť dohody, nakoľko pohľadávku podľa Obchodného zákonníka považoval za nepremľčanú.

K podanému odvolaniu sa písomne vyjadrila odporkyňa ako aj vedľajší účastník na strane odporkyne prostredníctvom ich spoločného právneho zástupcu. Navrhli potvrdenie napadnutého rozsudku. Poukazovali na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 402/2013 z 19.06.2013, ktorým bolo vyslovené, že aplikácia Občianskeho zákonníka na spotrebiteľský úverový vzťah je ústavne konformná a nie je spôsobilá spochybniť ústavnú udržateľnosť daného záveru. Uviedli, že spotrebiteľské právo bolo etablované do právneho poriadku Slovenskej republiky v rámci procesu transpozície právnych aktov Európskych spoločenstiev a Európskej únie. V súkromnoprávnej rovine

sú ustanovenia spotrebiteľských zmlúv uvedené v Občianskom zákonníku, ako aj v ostatných spotrebiteľských normách, vo vzťahu ku všetkým ostatným súkromnoprávnym predpisom slovenského právneho poriadku ustanoveniami špeciálnymi a v prevažnej miere kogentnými, čo je dané tým, že konkrétne implementujú záväzné európske spotrebiteľské predpisy priamo v našom právnom poriadku. Dôvodili, že teória absolútneho obchodu pri posudzovaní úverových vzťahov musí ustúpiť špeciálne záväznej spotrebiteľskej právnej úprave, ktorá má svoj základ v Smernici rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorej výklad vo svojich rozhodnutiach prináša a upresňuje Európsky súdny dvor. Dňom 01.05.2004, t. j. dňom vstupu SR do EÚ sa stali na území SR záväznými právne akty EÚ vrátane aj Smernice rady 93/13/EHS. Dogmatickú teóriu absolútneho obchodu považujú v kontexte kogentnej a špeciálne spotrebiteľskej úpravy za dnešného stavu spoločenského vývoja za prekonanú.

Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a zistil, že rozsudok okresného súdu je potrebné podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdiť. Vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého nie je potrebné nariaďovať pojednávanie odvolacieho súdu.

Odvolací súd podrobne preskúmal rozhodujúce námietky, ktoré boli v odvolaní navrhovateľom vznesené a v plnom rozsahu sa stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa. Z daného titulu odvolací súd si osvojil dôvody, napadnutého rozhodnutia a v celom rozsahu na ne poukazuje v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p.. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku dodáva:

V preskúmvanej veci z obsahu spisu vyplýva, že odporkyňa bola dlžníčkou právneho predchodcu navrhovateľa D., a.s. na základe zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 04.03.2008. Navrhovateľ na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 23.09.2009 nadobudol pohľadávku, pričom nárok sa stal splatným dňa 11.11.2008.

Medzi účastníkmi bola uzavretá Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznanie záväzku zo dňa 13.04.2010, ktorou odporkyňa uznala čo do právneho dôvodu a výšky záväzok, ktorý vznikol na základe zmluvy uzavretej s pôvodným veriteľom GE H., a.s. zo dňa 04.03.2008 s označením čísla zmluvy XXXXXXXXXX, pričom dlžná suma pozostáva z istiny vo výške 4.860,87 eur, nákladov na inkasné konanie vo výške 150 eur. V bode 3 odporkyňa vyhlásila, že má vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch.

Vzhľadom na obranu odporkyne ako aj vedľajšieho účastníka na strane odporkyne súd prvého stupňa sa dôvodne zaoberal charakterom uplatnenej pohľadávky a túto posúdil ako nárok zo spotrebiteľskej zmluvy.

Právny vzťah medzi účastníkmi je vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy, a preto je potrebné na tento právny vzťah aplikovať ustanovenia, ktoré spravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru. Tieto ustanovenia je potrebné aplikovať aj na právne úkony, ktoré bezprostredne nadväzujú na spotrebiteľskú zmluvu, teda aj na právny úkon uznania dlhu, na ktorej skutočnosti nič nemení postúpenie pohľadávky na iný subjekt.

Súdna prax vychádza zo stanoviska, že dohoda o splátkach je typickým formulárovým ošetrením vzniknutého stavu, kedy sa na podpis spotrebiteľovi predkladá zdanlivo výhodný formulár o splátkach s podsunutou rozhodcovskou klauzulou. Pri vyhodnocovaní praktiky veriteľa súd prihliada na úroveň priemerného spotrebiteľa (smernica Rady a EP 2005/29, bod 18 preambuly), kedy hrozí nebezpečenstvo, že takýto spotrebiteľ podpíše dokument sledujúc dosiahnutie splátok. V skutočnosti ide podľa citovanej Smernice o nekalú obchodnú praktiku a nie o odbornú starostlivosť dodávateľa v záujme zvýšenia kvality života ľudí. Aj v danom prípade dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku treba považovať za formulárový dokument, ktorý má zdanlivo pôsobiť ako ústupok odporcu vo forme povolenia splátok dlhu, avšak jeho cieľom je dosiahnutie uznania záväzku, a tým predĺženie premlčacej lehoty na uplatnenie nároku, ako aj dosiahnutie súhlasu s rozhodcovskou doložkou. Z jej textu je zrejmé, že ide o formulár, ktorý navrhovateľ používa vo vzťahu k neurčitému počtu dlžníkov. Na základe prípadov z praxe možno konštatovať, že ak dlžník podpisuje takúto dohodu, nerobí to z dôvodu, aby uznal svoj záväzok, ale aby dosiahol splátky svojho dlhu. Uznanie záväzku je

cieľ sledovaný predovšetkým veriteľom
dlžník pri uzatváraní dohody

a nie dlžníkom a keďže ide o predformulované tlačivo,
o splátkach nemôže jeho obsah ovplyvniť.

Ako už bolo viackrát súdmi Slovenskej republiky judikované, takto formulárovú dohodu je možné kvalifikovať aj ako nekalú obchodnú praktiku, ktorá je zakázaná a napĺňa všetky znaky uvedené v článku 5 ods. 2 Nariadenia č. 2005/29/ES. Prvostupňový súd podrobne vyhodnotil preskúmanú dohodu a jednoznačne stanovil jej neplatnosť, preto je právne bezvýznamná argumentácia odvolateľa, či predmetný záväzok je záväzkom uznaným podľa § 558 Občianskeho zákonníka alebo podľa § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Nakoľko táto dohoda je absolútne neplatná, pre odporkyňu nezakladá žiadne práva, ani žiadne povinnosti. Premlčacia lehota sa nenahrádza novou 10-ročnou premlčacou lehotou tak, ako to v podanom odvolaní nedôvodne tvrdil navrhovateľ.

Z uvedených dôvodov krajský súd rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odporkyne a vedľajšieho účastníka na strane odporkyne, ktorí sú zastúpení rovnakým právnym zástupcom bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p., tak že odporkyňa ako aj vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne, ktorí boli v odvolacom konaní úspešní bola priznaná náhrada trov odvolacieho konania spočívajúca v odmene za právne zastúpenie za jeden úkon právnej služby - písomné vyjadrenie k podanému odvolaniu 237,34 eur, 1x režijný paušál 8,04 eur, 20% DPH, u každého 50% úkonu, t.j. po 147,23 eur v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z. z.

Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté jednohlasne.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.